

**FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI
BIZOTTSÁG**

1052 Budapest Városház u. 9-11.

A Fővárosi Választási Bizottság a

28/2018. (XI. 16.) FVB számú határozatával

a Kóczán Károly György (a továbbiakban: Beadványozó) által a Budapest XVI. kerületi Helyi Választási Bizottság 14/2018. (XI. 11.) HVB határozata ellen benyújtott fellebbezések tárgyában, három igen szavazattal, egyhangúlag a következő döntést hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokú határozatot részben megváltoztatja és Horváth Ádámot 70.000- Ft, azaz hetvenezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett fizetési számlaszámára – 10032000 - 01040391 - 00000000 – jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni jelen határozat számát és az alábbi bírságazonosító számot: V1822091660. A bírság meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A határozat ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a meghozataltól számított három napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, vagy elektronikus dokumentumként a Fővárosi Ítéltáblához címzett felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (1052 Budapest V. kerület, Városház u. 9-11., fax: 327-1855, e-mail: FVB@budapest.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2018. november 19-én (hétfő) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

Beadványozó, mint a Budapest XVI. kerületi, 2018. november 11-i időközi képviselő-választás egyik jelöltje 2018. november 10. napján 22:34 órakor kifogást nyújtott be a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjainak, valamint ezzel összefüggésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 24. § (3) bekezdésének megsértése miatt a Budapest Főváros XVI. kerületi Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB). Ebben előadta, hogy a 2018. november 11-én esedékes időközi önkormányzati választáson induló Horváth Ádám a FIDESZ-KDNP jelöltje kampánytevékenységet folytatott egy köznevelési intézmény területén.

Horváth Ádám képviselőjelölt 2018. november 8-án felszólalt a Szent-Györgyi Albert Általános Iskola új kézilabda pályájának átadó ünnepségén. Bizonyítékként csatolta az eseményről készült video internetes elérhetőségét (https://www.youtube.com/watch?v=g90-x6XwAJc&fbclid=IwAR1a1ZJUfl2m9LUvgchemSM9TWryGRbycf2_XI3InRq5WIGBs1ZY14IDaC0 – 5:43 – 6:40 időszáv). Előadta továbbá, hogy Horváth Ádám képviselőjelölt a felszólalásában többek között az alábbiakat mondja: „Megígérem nektek is gyerekek, hogy ha megválasztanak engem képviselőnek, akkor sokat fogok veletek foglalkozni, és igyekszek mindent megtenni azért, hogy az iskola továbbra is fejlődjön.” Beadványozó véleménye szerint a megszólalás egyértelműen kampánytevékenységnek minősül, mivel a választói akarat befolyásolására irányul. Horváth Ádám egyértelműen képviselő-jelölti minőségében szólalt meg, mert megválasztásáról és annak lehetséges következményeiről beszélt.

Beadványozó megítélése sérült az Nkt. 24. § (3) bekezdésében foglalt, a köznevelési intézmény területén a politikai tevékenységet kizáró tilalom, valamint ezzel összefüggésben a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség, valamint e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelv. Meghivatkozta a Nemzeti Választási Bizottság 684/2018. számú határozatára, amely megállapítja, hogy az Nkt. 24. § (3) bekezdés egyben “ [...] – a Kúria és a követett NVB gyakorlat szerint is – a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjának sérelmét jelenti.” Mindezek alapján kérte, hogy a HVB a Ve. 218. § (2) bekezdés c) és e) pontjai szerint a jogsértés tényét állapítsa meg, tiltsa el a jogsértőt a további jogsértéstől, valamint szabjon ki kellő visszatartó erejű bírságot. A bírság mértékét illetően utalt a fentebb hivatkozott a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) határozatára, miszerint a cselekményben gyermekek is érintettek voltak, a jogsértés pedig széles körben volt alkalmas a választói akarat befolyásolására, mivel a videó az interneten bárki számára elérhető.

A HVB a kifogásnak részben helyt adott és megállapította, hogy a sérelmezett tevékenység kampánytevékenység volt, amely az Nkt. 24. § (3) bekezdésébe ütközik, és ezáltal a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjának sérelmét jelenti. A bírsággal kapcsolatban ugyanakkor azt mérlegelte, hogy a kifogás elbírálására a kampány utolsó napján kerül sor, így annak kiszabása a további esetleges jogsértések esetére visszatartó erővel már nem bírna. Figyelemmel volt arra a körülményre is, hogy Horváth Ádám a rendezvényen az önkormányzat szakbizottságának tagjaként volt jelen, felszólalása egyébként a szakbizottság tagjaként teljesen érthető és életszerű volt, kivéve a közvetlenül a megválasztásával kapcsolatos kijelentését. Mindezek alapján a HVB megállapította a jogsértés tényét, a jogsértőt eltiltotta a további jogsértéstől, ugyanakkor a bírság kiszabását mellőzte.

Beadványozó, hivatkozva a Ve. 223. § (3) bekezdés b) pontjára, a jogorvoslati határidőn belül érdemi elbírálásra alkalmas fellebbezést nyújtott be. Ebben kifejtett álláspontja szerint a HVB nem megfelelően mérlegelte a bírság kiszabásának szempontjait. Azon álláspont, miszerint a kérdéses tevékenység elbírálására a kampány utolsó napján került sor, így a bírságnak nem lenne visszatartó ereje, túlzott mértékben leszűkíti a bírság, mint jogintézmény működését, nem veszi figyelembe a speciális prevenció mellett érvényesülő generális prevenciót. Szerinte ugyanis annak funkciója nem csak az, hogy konkrét esetben - adott kampányidőszakban - visszatartsa a jogsértőt a jogellenes magatartástól, hanem hogy generális prevencióként minden jogalany számára példaként mutassa meg, hogy melyek a jogellenes magatartás jogkövetkezményei. Márpedig a HVB érvelése azt az üzenetet közvetíti a jogalanyok felé, hogy a kampányidőszak vége felé már nem számíthatnak bírságra, hiszen nem lenne visszatartó ereje.

A HVB mérlegelése hibás azért is, mert nem veszi figyelembe, hogy a kampányidőszak vége felé, mikor fokozódik a politikai verseny, még nagyobb hatást tudnak kifejteni az egyes kampánytevékenységek. Ez pedig pont ellenkezőleg hat, mint ahogy a HVB értelmezi; a kampány végén, a szavazást közvetlenül megelőzően elkövetett jogsértéseknél a bírság kiszabása még inkább indokolt, mint egyéb jogsértéseknél. Vitatja a határozat azon megállapítását is, hogy Horváth Ádám megjelenése a kérdéses rendezvényen a kifogásolt megszólalást leszámítva “teljesen érthető és életszerű volt.” Horváth Ádám megszólalása ugyanis alig egy percet vett igénybe, amelynek nagy részét a jogellenes megszólalás töltötte ki. Vagyis nem arról van szó, hogy egy hosszan tartó és egyébként jogszerű megjelenés során “becsúszott” egy jogellenes mondat, hanem a megszólalás tartalmában nagyrészt jogellenes volt és kifejezetten jogellenes célra irányult. Azért sem fogadható el a HVB álláspontja, mert az önkormányzati politikusok rendszeresen viselnek közhivatalt is, ebből fakadóan a köznevelési intézményekben elkövetett választási jogsértések nagy része is olyan politikusok által elkövetett jogsértés, akik egyébként valamely közhivatalt is viselnek. Elfogadva tehát a HVB megközelítését, az ügyek elsöprő többségében felmentést adnánk a jogsértő tevékenységet elkövető személyeknek. Továbbá a bírság kiszabását támasztja alá az ügy tágabb kontextusa, azaz a köznevelési intézményekben elkövetett, a jelenlegi ügghöz hasonló jogsértések léte is. Ezzel kapcsolatban utalt az NVB által a 2018. évi országgyűlési képviselőválasztás során köznevelési intézményben jogellenes politikai tevékenységet végző politikusokra kiszabott bírsággal kapcsolatos ügyekre. Ezen határozatok felhívták a figyelmet a kérdéses szabályra, az NVB pedig egyértelművé tette jogértelmezését a kérdésben. Ez súlyosbító körülmény a jelen esetben, hiszen nem egy előzmények nélküli joggyakorlatról és szabályról van szó, hanem egy kiszámíthatóan működő, bírság kiszabását kilátásba helyező joggyakorlatról. Mindezek alapján kérte az elsőfokú határozat oly módon való megváltoztatását, hogy kerüljön sor bírság kiszabására.

A fellebbezés alapos.

A Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontja szerint választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 124. § (2) bekezdésében és a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat.

A Ve. 219. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

A Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

Az Nkt. 24. § (3) bekezdése szerint a nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

A Fővárosi Választási Bizottság a bizonyítékként csatolt, az iskola sportpályájának átadóünnepségéről készült videofelvételt megtekintette. Megállapította, hogy az ünnepségen az iskola igazgatójának felkérésére beszédet mondott a kerület országgyűlési képviselője, a polgármester, a Magyar Kézilabda Szövetség elnöke. Továbbá egy rövid, nem egészen egy perces beszédet a kerületi önkormányzat Köznevelési, Ifjúság- és Gyermekvédelmi Bizottságának tagjaként Horváth Ádám képviselő-jelölt is.

A Fővárosi Választási Bizottság rögzíti, hogy a HVB helyesen állapította meg a jogsértés tényét. A Fővárosi Választási Bizottságnak csak a bírság kiszabása tekintetében kellett állást foglalnia.

Fővárosi Választási Bizottság megítélése szerint – amint azt a 22/2018. (IX. 13.) FVB számú határozatában kifejtette – a gyermekek választási kampányba történő jogellenes bevonása van olyan súlyú jogsértés a választási eljárás keretei között – akár az ismétlődő jelleg nélkül is –, mely a jogsértés megállapításán, a további jogsértéstől való eltiltáson túl súlyosabb szankció, a bírság kiszabását indokolja. Ezt támasztja alá, hogy már másfél évtizede, 2003. szeptember 1. óta létezik a törvényi tiltás, miszerint a nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható (a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2003. évi LXI. törvény 28. § iktatta be e rendelkezést a magyar jogrendbe). A pártpolitika gyermekektől való elzárására irányuló jogalkotói szándék pedig, kevésbé cizellált módon, de már a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény kihirdetésekor tetten érhető 39. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésben, mely szerint nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben párt vagy párthoz kötődő társadalmi szervezet nem működhet.

A Fővárosi Választási Bizottság megítélése szerint – egyetértve Beadványozóval – valóban helytelen üzenete volna annak, ha a választási kampány végén, arra való hivatkozással, hogy már úgysem lehetne visszatartó ereje, nem kerülne sor bármilyen súlyos jogsértések esetén sem bírság kiszabására. Itt jegyzi meg a Fővárosi Választási Bizottság, ezen érvelésnek a további jogsértéstől való eltiltás – mely szankciót ugyanakkor alkalmazta a HVB – még inkább ellentmond.

Egyetért ugyanakkor a Fővárosi Választási Bizottság a HVB azon megállapításával, hogy Horváth Ádámnak a szakbizottság tagjaként való jelenléte és felszólalása önmagában – eltekintve a közvetlenül a megválasztásával kapcsolatos kijelentéstől – érthető és életszerű volt. Annál is inkább, mert a felvételből kiderült, hogy – más ünnepi felszólalóhoz hasonlóan – kifejezetten van kézilabdás kötődése.

A Fővárosi Választási Bizottság a jogsértés kiterjedtségével kapcsolatban megállapítja, hogy a bizonyítékként csatolt felvétel elérhető az interneten. A Fővárosi Választási Bizottság értelemszerűen már csak azt tudta megállapítani, hogy közzétételt követően a jogorvoslati kérelem hozzá való érkezéséig hányan tekintették meg a felvételt – azt nem, hogy ebből hányan voltak olyanok, akik a kampány végéig, tehát a hozzá való érkezést napokkal megelőzően, hányan látták.

Figyelemmel volt a Fővárosi Választási Bizottság az időközi választáson választásra jogosultak számára is.

Rögzíti a Fővárosi Választási Bizottság, hogy a felvételekből kiderül, az iskola tanulói nagy számban voltak jelen. Épp így láthatók felnőttek is – vélhetően a tantestület tagjai. Azonban az érintettek körét illetően, akárcsak megközelítően pontos, szám nem áll rendelkezésére.

A Fővárosi Választási Bizottság tekintettel volt Horváth Ádám beszédének, főként a többi szónokéhoz képest is elenyészően rövid, alig ötven másodperces hosszára is.

Mindezek alapján a Fővárosi Választási Bizottság a kötelező legkisebb munkabér felének megfelelő mértékű, kerekített összegű bírság megállapítását tartotta indokoltnak.

A határozat a Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontján, a 219. §-án, a 231. § (4) bekezdésén, 307/P. § (2) bekezdés c) pontján, az Nkt. 24. § (3) bekezdésén, a jogorvoslati lehetőségéről szóló tájékoztatás a Ve. 222. §-án, a 223. §-án, a 224. §-án, 229. § (1) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, 43. § (7) bekezdésén, és 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. november 16.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök